

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2002
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α1

- α)** Ραλλικό κόμμα: σελ. 94 σχολ.βιβλίου «Το ραλλικό κόμμα...οικονομική ανάπτυξη»
Λαϊκό κόμμα: σελ. 95 σχολ. βιβλίου «Πράγματι...Φιλελεύθερους»
Σ.Ε.Κ.Ε.: σελ. 99-100 σχολ. βιβλίου «Το 1918...(Κ.Κ.Ε)»

- β)** 1. Σ
2. Λ
3. Λ
4. Σ
5. Λ

ΘΕΜΑ Α2

- α)** σελ. 55 σχολικού βιβλίου
8. Η τράπεζα της Ελλάδος
β) σελ. 168 σχολικού βιβλίου
β. Πληθυσμός / εθνολογική σύσταση

ΟΜΑΔΑ Β΄

- α)** σελ. 46 σχολικού βιβλίου: «Ο στόχος ήταν διπλός...ενδιαφέροντας»
Ο σχολιασμός αφορά στο «σύστημα μικρής οικογενειακής ιδιοκτησίας» Είναι αρκετό να αξιοποιηθεί το κείμενο του σχολικού βιβλίου σελ. 44-45 με αναφορά στα «τσιφλίκια» της Θεσσαλίας και τη μεγάλη ιδιοκτησία γης, σε σχέση με τις κοινωνικές εντάσεις που δεν παρατηρήθηκαν στην Ελλάδα συγκριτικά με άλλα ευρωπαϊκά ή βαλκανικά κράτη
β) σελ. 47 σχολικού βιβλίου: «Η αναδιανομή...Ρουμανία κλπ)». Ο σχολιασμός για τη σημασία της ίδρυσης συνεταιρισμών αναφέρεται στο ότι στην Ελλάδα αποσοβήθηκαν οι κοινωνικές εντάσεις συγκριτικά με άλλα βαλκανικά κράτη γιατί το ελληνικό κράτος ανέλαβε την προστασία του πρωτογενούς τομέα οικονομίας ήδη από το 1914. Αξιοποιείται το κείμενο του σχολικού βιβλίου σελ. 44 όπου συνδέεται η σημασία της αγροτικής παραγωγής με τη βιομηχανική επανάσταση της αστικοποίηση και γενικότερα με ό,τι συνοπτικά ονομάστηκε «δυτικός κόσμος»

ΘΕΜΑ Β2

Σελ. 22-24 σχολικού βιβλίου
«Το ελληνικό κράτος...στο ίδιο το ποτάμι». Πρέπει από το παραπάνω να αναφερθεί η παράγραφος «Οι πρωτοβουλίες...της ελληνικής ατμοπλοΐας». Η ανάλυση με βάση το παράθεμα πρέπει να αναφέρεται στο σχολιασμό της ανατροπής των παραδοσιακών εφοπλιστικών σχέσεων. Οι μαθητές εφόσον γνωρίζουν μπορούν να αναφερθούν στο παραδοσιακό σύστημα «σερμαγιάς» και «συντροφοναυτών» σχολιάζοντας από το παράθεμα τους «παραδοσιακούς καραβοκύρηδες» καθώς και στην παρακμή της Σύρου ως ναυτιλιακού κέντρου και την αντίστοιχη ανάπτυξη του Πειραιά από το 1870 και εξής.